

AĞRI VE İLTİHAP

ÖĐr. Gör. Dr. Hale Z. Toklu

Marmara Üniversitesi Eczacılık Fak. Farmakoloji Anabilim Dalı

1. Ağrı

- Ağrı, insan vücudunun mükemmel bir özelliğidir.
- Hoş olmayan duygudur ama ağrı olmasaydı vücuttaki bir tahribat, bir zarar olduğunda haberi-
miz olmazdı ve tedbir alamazdık.
- Ağrı olmasaydı insanlar örneğin:
- Tansiyonlarının yükseldiğini farkedemezdi.
- Ama vücut, bu ve benzeri birçok durumda "ağrı"
adını verdiğimiz sinyal ile, hemen bizi uyarır ikaz
eder.
- Ağrı her insanda farklı algılanır. Çünkü ağrı be-
yinde çözümlenen bir duygudur. Beyinde çö-
zümlenmesi aynı toplumsal olayların ya da di-
ğer duygusal olayların çözümlenmesi gibi olur.
İnsanların toplumsal olaylara ve kişisel olaylara
bakışı ile, ağrıya bakışı arasında çok büyük pa-
ralellik vardır. O yüzden insanlar ağrıyı farklı al-
gılar.
- Ağrının diğer bir özelliği, kolaylıkla ölçülemeyen
öznel, tamamen kişisel bir duygu olmasıdır.

2. Çeşitli ağrılarda kullanılan analjezikler

- Kas-İskelet ağrısı: Steroid olmayan antiinflama-
tuvar ilaçlar (NSAI)
- İç organların ağrısı: Opioid (narkotik analjezik-
ler)
- Nöropatik ağrı: Amitiptilin, Gabapentin, Sodyum
valproat, Fenitoin, Karbamazepin, Ketamin, Kor-
tikosteroidler
- Migren-Baş ağrısı: NSAI, Triptanlar, Ergo alkaloi-
dleri

3. Ağrı kesici ilaç kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlar

- Ağrı kesiciler basit ilaçlar değildir.
- Ağrı kesici ilaçlar rastgele ve kontrolsüz kulla-
nıldıklarından sıklıkla önemli ilaç etkileşmelerine
neden olurlar.
- Ağrı kesici ilaçlar ölümlü sonuçlanan astım kri-
zine, ülser, kanamaya, tansiyon yükselmesine,
karaciğer bozukluğuna, böbrek yetmezliğine ve
mesane hastalıklarına yolaçabilir.
- Ağrı için bir ilaç kullanılmadan önce, altta yatan
nedenin (tümör, travma, hormonal bozukluk, si-
nüzit, sinir iltihabı, kalp hastalığı vs) araştırılması
gerekir.
- Ağrı kesici ilaçlar rastgele ve kontrolsüz kulla-
nıldıklarından sıklıkla önemli ilaç etkileşmelerine
neden olurlar. Hastaya ağrı kesici verirken diğer
kullandığı ilaçların ve gebelik/emzirme durumu-
nun sorgulanması gerekir.
- Uygun ağrı kesici (diş ağrısı, baş ağrısı, adet san-
cısı vs) için eczacıya danışılmalıdır.

4. Migren

- Her baş ağrısı migren değildir!!!
- Baş ağrısı için bir ilaç kullanılmadan önce, altta
yatan nedenin (tümör, travma, hormonal bo-
zukluk, sinüzit, yüksek tansiyon vs) araştırılması
gerekir.
- Uzun süreli, ya da sık sık ağrı kesici kullanmak da
baş ağrısına yolaçabilir.
- Alkol, stres, uykusuzluk, beslenme, doğum kont-
rol ilaçları migreni başlatabilir.

1.1. Migren tedavisi

1.1.1. Migren profilaksisi:

- Pizotifen: Sandomigran

- Kalp-Damar ilaçları: Dideral, Inderal, Beloc, Lopresor
- Antidepresanlar: Laroxyl, Triptilin
- Sodyum valproat: Convulex, Depakin, Valposin

1.1.2. Akut migren krizi

- Aspirin, Parasetamol veya diğer NSAİ
- Triptanlar: Relpax®, Naramig®, Imigran®, Sumatran®, Zomig®
 - Kalp ve tansiyon hastalarında kullanılmaz!!!
- Ergotamin: Avmigran®, Cafergot®, Ergafein®
 - Ergotamin (Avmigran®, Cafergot®, Ergafein®) ayda en fazla 2 kez kullanılır. İki kullanım arası en az 4 gün olmalıdır.
 - Yan etki (uyuşma, kas krampları, ateş basma, kusma) görülürse derhal hastaneye başvurulmalıdır.

5. Nöropatik ağrı

Diyabet, zona, tümör, romatizma, travma, alkolizm, felçe bağlı olabilir.

- Amitiptilin: Laroxyl®, Triptilin®
- Gabapentin: Neurontin®
- Sodyum valproat: Convulex®, Depakin®, Valposin®
- Fenitoin: Epanutin®, Epdantoin®, Episar®, Fenitoina®, Hidantin®
- Karbamazepin: Karazepin®, Karbalex®, Karbasif®, Karberol®, Kazepin®, Tegretol®, Temporal®
- Ketamin: Ketalar®
- Kortikosteroidler: Prednol®

6. Ağrı Kesici-Ateş Düşürücü-İltihap

Giderici İlaçlar

- Mideyi tahriş edici özellikleri vardır.
 - Mide kanamasına yol açabilirler.
 - Astım krizine yolaçabilirler.
 - Kanın pıhtılaşmasını bozduklarından kanama oluşturabilirler.
 - Gebelikte kullanılmazlar.
 - Tansiyon hastalarında, çocuk ve yaşlılarda dikkatli kullanılmalıdır. Tansiyon ilaçlarıyla etkileşebilirler.
- Parasetamol (Asetaminofen)
 - A-Per®, Asomal®, Babikan®, Babinoks®, Calpol®, Eferalgan®, Ekosetol®, Gergalgine®, Minafen®, Minoset®, Noral®, Panadol®, Parasetamol®, Paracold®, Paradine®, Para-Nox®, Parasedol®, Parcetol®, Parol®, Paroma®, Polmofen®, Sedalon®, Semolacin®, Setamol®, Sifenol®, Tamol®, Tempo®, Termacet®, Termalgine®, Tylol®, Vermidon®, Volpan®
 - Adafen®, Algopirin®, Aljil®, Comax®, Darvolin®, Doladamon-P®, Ergafein®, Gergalgine®, Gripin®, Kataljin®, Minost-plus®, Pacofen®, Panalgine®, Para-Nox-S®, Pedimat®, Peraljin®, Pirofen®, Pirosoal®, Remidon®, Setakaf®, Spalt®, Spasmo-Panalgine®, Termalgine®, Thomapryn®, Tylol®, Vermidon®
 - Aferin®, Benical®, Baby-Rhinol®, Coldeks®, Corisal®, Deflu®, Dristan®, Ekorinol®, Forza®, Gera-kon®, Katarin®, Kongest®, Peditus®, Theraflu®, Tylol-hot®, Vermidon-cold®, Wintus®

Parasetamol karaciğerde toksik bir maddeye dönüşür ve öldürücü karaciğer hasarı yapar!!!

• **Metamizol**

Adepirom®, Andolor®, Baralgin-M®, Devaljin®, Feninoks®, Geralgine®, Kafaljin®, Novaljin®, Novo-Plan®, Novopyrine®, Peraljin®, Sebon®, Veraljin®

Astım, alerji, alkol alınması, tansiyon düşüklüğü, böbrek, karaciğer hastalığı, dolaşım bozukluğu, gebelik, adet döneminde kullanılmaz.

Özellikle enjeksiyonla verilişte ölüme yolaçabilir.

• **Aspirin**

Asetil Salisilik Asit

- Algo®, Asabrin®, Asinpirine®, Aspinal®, Aspirin®, Ataspin®, Babyprin®, Coraspin®, Dispril®, Ecopirin®, Nötras®, Opon®
- Alka-Seltzer®, Anacin®, Aspirin-forte®, Aspirin Plus-C®, Dolviran®, Sedergine-UPSA®
- Entersal®

Aspirin ve diğer NSAİ ile bazı hastalarda astım nöbeti, kaşıntı, alerji, saman nezlesi, mide kanaması, böbrek yetmezliği görülebilir.

Gebelere, çocuklara ve ergenlik dönemindeki gençlere aspirin verilmemesi gerekir.

Ateş ve grip varsa aspirin kullanılmaz.

Pıhtılaşmayı azaltan ilaçlarla, emthexate ile, diğer ağrı kesicilerle, prednol ile birlikte kullanılmaz.

• **Naproksen**

Aleve®, Anaprotab®, A-Nox®, Apraksin®, Apraljin®, Apranax®, Aprot®, Aprowell®, Bonmin®, Kapnaks®, Karoksen®, Naponal®, Napradol®, Napren-S®, Naprosyn®, Naprotab®, Naps®, Opraks®, Relokap®, Rumazolidin®, Synax®, Syndol®, Synplex®

• **Diklofenak**

Cataflam®, Deflamat®, Dicloflam®, Diclomec®, Difenak®, Dikloron®, Dolorex®, Kalidren®, Miyadren®, Voltaren®

- **Ibuprofen:** Alguş®, Artril®, Bebol®, Biophen®, Brufen®, Dolven®, Gerofen®, Ibufen®, Ibu-600®, Nurofen®, Pedifen®, Repozal®, Rofen®, Siyafen®, Suprafen®, Ultrafen®

- **Ketoprofen:** Ketofen®, Profenid®

- **Asemetazin:** Rantudil®

- **Indometazin:** Endol®, Endosetin®, Indocid-R®, Inomet-SR®

- **Azopropazon:** Prodisan®

- **Benzidiamin:** Tantum®, Tanflex®

- **Diflunisal:** Diflunisal®, Dolphin®

- **Etodolak:** Etodin®, Etol®, Lodine®, Tadolak®

- **Etofenomat:** Rheumon®

- **Mefenamik asit:** Ponstan®, Rolan®

- **Nabumeton:** Relifex®

- **Prokuazon:** Biarison®

- **Piroksikam:** Cycloadol®, Felden®, Oksikam®

- **Tenoksikam:** Nobateks®, Oksamen®, Tenoksan®, Tenoktil®, Tenox®, Tilcotil®, Tilko®, VienOks®, Zikaral®

- **Tiyaprofenik asit:** Surgam®

- **Tolmetin:** Tolectin®